

RP 41/2006 rd

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av avtalet mellan Finland och Norge om upprätthållande av varu- och tjänsteutbytet i krigs- och krissituationer samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att riksdagen godkänner det i Oslo den 14 april 2005 ingångna avtalet mellan Republiken Finlands regering och Konungariket Norges regering om upprätthållande av varu- och tjänsteutbytet i krigs- och krissituationer.

Syftet med avtalet är att säkerställa att varu- och tjänsteutbytet mellan parterna kommer att fortsätta så normalt som möjligt i krissituationer av olika slag. Enligt avtalet

kommer parterna att avhålla sig från begränsningar som skulle kunna hindra handeln mellan parterna om inte försörjningsläget i det egna landet nödvändigtvis det kräver.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president, samtidigt som avtalet träder i kraft.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Inledning.....	3
2. Nuläge och bedömning av nuläget.....	3
3. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	3
4. Propositionens konsekvenser	4
5. Beredningen av propositionen	4
DETALJMOTIVERING.....	5
1. Avtalet mellan Finlands regering och Norges regering om upprätthållande av varu- och tjänsteutbytet i krigs- och krissituationer	5
2. Lagförslag.....	5
3. Ikraftträdande.....	6
4. Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning	6
LAGFÖRSLAG	7
Lag	7
om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Finland och Norge om upprätthållande av varu- och tjänsteutbytet i krigs- och krissituationer	7
FÖRDRAGSTEXTER.....	8

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Enligt lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/1992) skall för tryggnad av försörjningsberedskapen under alla förhållanden tillräcklig beredskap att producera förnödenheter samt att styra produktion, distribution, konsumtion och utrikeshandel åstadkommas och upprätthållas. Finlands försörjningsberedskap bygger på öppna och välfungerande marknader, en omfattande utrikeshandel och en konkurrenskraftig inhemsk produktion. Till stöd för den naturliga anpassningsförmågan hos ekonomin behövs vissa beredskapsåtgärder genom vilka statsmakten säkerställer de ekonomiska funktioner som kan trygga befolkningens utkomst, ett nödvändigt näringsliv samt sådan produktion som stöder försvaret i situationer med allvarliga störningar av olika slag och under undantagsförhållanden.

Statsrådets beslut om målen med försörjningsberedskapen (350/2002) har utfärdats våren 2002. Enligt statsrådets beslut är det allmänna målet upprätthållande och tryggnad av centrala samhällsfunktioner i första hand genom nationella resurser och arrangemang. De ändringar som under de senaste åren skett i hotbilderna, det intensifierade internationella samarbetet samt nätverksbildningen i och teknifieringen av samhället har också påverkat målen för och innehållet i försörjningsberedskapen. Det centrala målet för försörjningsberedskapen är för närvarande att trygga funktionen av produktions- och servicesystem som är kritiska med tanke på befolkningens och samhällets säkerhet i händelse av allvarliga störningar under undantagsförhållanden och normalförhållanden. På grund av ovan nämnda förändringsfaktorer inom försörjningssektorn ökar sektorns beroende av internationella produktionsfaktorer ständigt.

2. Nuläge och bedömning av nuläget

Tryggnandet av försörjningsberedskapen har i Finland organiserats i form av ett täckande

samarbetsnätverk i vilket olika sektorer inom näringslivet och förvaltningen samt branschorganisationer deltar. Också Finlands ekonomiska beroende av yttvärlden har ökat till följd av ändringar i informationstekniken, ekonomin, produktionen och distributionen. I takt med den ökande internationaliseringen av och nätverksbildningen i omgivningen har det skett ändringar i hotbilderna och det internationella samarbetet inom försörjningsberedskapssektorn har fått en viktig roll i beredskapen. Det håller på att bli ett medel som är allt viktigare för tryggnad av den nationella försörjningsberedskapen. Kännedomen om beredskapssystemen i andra länder och annan internationell verksamhet stöder nätverksbildningen på de olika målområdena för försörjningsberedskapen i och med att kontakter skapas som alla parter kan dra nytta av. Dessutom har det faktum att Finland anslutit sig som aktiv medlem i multilaterala samarbetsorganisationer ökat betydelsen av lyckat internationellt samarbete också i fråga om försörjningsberedskap.

Till följd av utvecklingen har många europeiska länder ingått ömsesidiga avtal för tryggnad av försörjningsberedskapen på vissa områden. I detta hänseende har Finland varit i främsta ledet i och med att det redan 1992 med Sverige ingått ett omfattande avtal om försörjningsberedskap. Efter detta har det också ingåtts ömsesidiga avtal mellan de nordiska länderna på vissa områden. Som exempel kan nämnas ett ramavtal om industrisamarbete på försvarsmaterielområdet från år 2001 och ett samnordiskt ramavtal om hälso- och sjukvårdens beredskap för undantagsförhållanden från år 2002. Det har också ingåtts ett ömsesidigt avtal om främjande av försörjningsberedskapen på den gemensamma nordiska elmarknaden. Det ramavtal som nu ingåtts mellan Finland och Norge kompletterar det ovan beskrivna nätverket av avtal på försörjningsområdet.

3. Målsättning och de viktigaste förslagen

Propositionens mål är att få riksdagens

godkännande för avtalet mellan Republiken Finlands regering och Konungariket Norges regering om upprätthållande av varu- och tjänsteutbytet i krigs- och krissituationer. Propositionen innehåller också ett förslag till blankettlag, med vilken de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft.

4. Propositionens konsekvenser

När nätverksekonomin utvecklas bidrar det bilaterala och övriga internationella samarbetet på försörjningsområdet för sin del till tryggheten av Finlands försörjningsberedskap. Avtalet kompletterar de nationella försörjningsberedskapsåtgärderna och förbättrar landets försörjningsberedskap vid eventuella krissituationer. Samtidigt erbjuds de myndigheter som svarar för den finska försörjningsberedskapen en möjlighet att utbyta erfarenheter i branschen och till annat samarbete i normala förhållanden. Det internationella samarbetet kommer dock inte ännu på länge att ersätta de nationella åtgärderna gällande försörjningsberedskapen och på vissa centrala områden är det inte heller möjligt att trygga försörjningsberedskapen på något annat sätt än genom nationella åtgärder.

5. Beredningen av propositionen

Regeringens utrikesutskott yttrade i samband med behandlingen av försörjningsbe-

redskapsavtalet med Sverige år 1992 att det finns behov av att påbörja beredningen av ett motsvarande avtal också med Norge. Efter detta kartlade Försörjningsberedskapscentralen i Finland samt Norska Direktoratet för civilförsvar och näringsministeriet förutsättningarna för ingående av avtal ur försörjningsberedskapssynvinkel.

Egentliga avtalsförhandlingar inleddes på initiativ av Finland år 1998. Målet har varit att tillsammans med Norge få till stånd ett arrangemang som liknar försörjningsberedskapsavtalet mellan Finland och Sverige. Förhandlingarna avslutades i oktober 2000, då parterna paraferade avtalstexten på engelska. Efter detta har båda parterna låtit göra en finsk och en norsk översättning av avtalet samt gjort några, närmast språkliga och tekniska preciseringar i texten. Diskussioner har dock ännu förts om förhållandet mellan de förpliktelser och förbindelser som följer av Finlands medlemskap i Europeiska unionen (EU), Norges medlemskap i Atlantpakten (North Atlantic Treaty Organisation, Nato) samt de båda ländernas medlemskap i Internationella Energiorganet (IEA). Efter preciseringarna har avtalstexten skickats ut på remiss till myndigheterna hos båda avtalsparter.

Avtalet undertecknades vid utrikesministermötet i Oslo den 14 april 2005. Regeringens proposition har utarbetats vid handels- och industriministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Avtalet mellan Finlands regering och Norges regering om upprätthållande av varu- och tjänsteutbytet i krigs- och kris-situationer

Inledning. I inledningen fastställs parterna i avtalet. I inledningen hänvisas också till sådana internationella avtal och andra förpliktelser som är centrala med tanke på innehållet i ramavtalet och som följer av Finlands medlemskap i Europeiska unionen (EU), Norges medlemskap i Atlantpakten (North Atlantic Treaty Organisation, Nato) samt av båda staternas medlemskap i Internationella energibyran (IEA).

Artikel 1. Avtalet mellan Finland och Norge om upprätthållande av varu- och tjänsteutbytet i krigs- och krissituationer är till naturen ett ramavtal som innehåller principerna om och förfarandena för samarbete för undantagsförhållanden. Enligt artikeln är avtalets syfte att säkerställa att varu- och tjänsteutbytet mellan de två länderna löper så normalt som möjligt i krigs- och krissituationer som omfattas av artikel 123 c i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

Artikel 2. Enligt artikeln förpliktar parterna sig till att avstå från att verkställa restriktioner med stöd av artikel 123 c i EES-avtalet, när sådana restriktioner skulle hindra handeln mellan parterna.

Artikel 3. Enligt artikeln kan parterna för händelse av krigs- och krissituationer avtala om gemensamma beredskapsåtgärder, leveransförpliktelser för särskilda varor och tjänster inberäknade. Sektoravtal som skall baseras på ömsesidighet och balans i omfattningen av förpliktelser kan tas in som protokoll till huvudavtalet. Vid nationellt beredskapsåläggande skall det tas hänsyn till de förpliktelser som följer av sektoravtalen.

Artikel 4. Artikeln medger en möjlighet till undantag på grund av tvingande säkerhetspolitisk hänsyn eller vårdbehov. Parterna kan, om bestämda beredskapsåtgärder kräver det, införa handelsrestriktioner på enskilda produkter efter att ha konsulterat den andra par-

ten. Åtgärderna skall vara tillfälliga och sådana att handeln hindras i minsta möjliga grad. Avtalet och protokollen till avtalet kan åsidosättas av de förpliktelser som följer av medlemskapet i Europeiska unionen, NATO, Internationella energibyran eller av upprätthållandet av internationell fred.

Artikel 5. Enligt artikeln övervakar en kommitté vars medlemmar utnämns av respektive regeringar genomförandet av avtalet. Övervakningskommittén skall sammankomma minst en gång om året, turvis i Norge och Finland.

Artikel 6. Enligt artikeln kan avtalets huvuddel ändras liksom också sektoravtal enligt artikel 3 ingås eller ändras genom gemensam överenskommelse mellan parterna. Avtalsparterna skall så snabbt som möjligt sammankomma för att bedöma eventuella behov att ändra avtalet om Europeiska unionen eller Atlantpakten NATO upprättar nya samarbetsordningar för hantering av krissituationer.

Artikel 7. Enligt artikeln skall varje oenighet mellan parterna om tolkningen eller användningen av avtalet lösas vid konsultationer med övervakningskommittén. Konsultationer skall äga rum senast tre månader efter att en av parterna har begärt det.

Artikel 8. Artikeln innehåller bestämmelser om ikraftträdande av avtalet. Avtalet träder i kraft 30 dagar efter den dag den andra parten har mottagit den sista underrättelsen om godkännande.

Artikel 9. Enligt artikeln gäller avtalet i tio år räknat från ikraftträdelsedatumet. Avtalet fortsätter att gälla för ytterligare tio år om avtalet inte sägs upp av en av parterna senast två år före utgången av tioårsperioden. I samförstånd mellan parterna kan avtalet sägas upp med ögonblicklig verkan.

2. Lagförslag

Lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Finland och Norge om upprätthållande av varu- och tjänsteutbytet i krigs- och krissituationer.

1 §. De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Republiken Finlands regering och Konungariket Norges regering gäller enligt 1 § i lagförslaget som lag sådana Finland har förbundet sig till dem.

2 §. Närmare bestämmelser om sättande i kraft av lagen kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §. Om ikraftträdandet av lagen bestäms genom förordning av republikens president. Lagen skall träda i kraft samtidigt som överenskommelsen.

3. Ikraftträdande

Avtalet träder i kraft trettio dagar efter den dag då parterna underrättat varandra om att deras konstitutionella förutsättningar för ikraftträdandet uppfyllts. Den lag som ingår i propositionen avses träda i kraft samtidigt med avtalet, vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president.

4. Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis skall en bestämmelse anses höra till området för lagstiftningen om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, om den sak som bestämmelsen gäller är så-

dan att om den enligt grundlagen skall föreskrivas i lag eller om det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller eller om det enligt rådande uppfattning i Finland skall lagstiftas om saken. En bestämmelse om en internationell förpliktelse hör på dessa grunder till området för lagstiftningen oavsett om den strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11 och 12/2000 rd).

Avtalet med Norge är till sin natur ett internationellt, bilateralt försörjningsberedskapsavtal. I Finland har det stiftats en skild lag om tryggnad av försörjningsberedskapen vars syfte är att med tanke på undantagsförhållanden och allvarliga störningar som kan jämföras med undantagsförhållanden trygga de ekonomiska funktioner och därtill hörande tekniska system som är nödvändiga för befolkningens utkomst, landets näringsliv och landets försvar. Bestämmelserna i artiklarna 1—4 och 7 i avtalet hör till lagstiftningsområdet och förutsätter samtycke av riksdagen. De lagförslag som ingår i propositionen kan antas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås,

att Riksdagen godkänner det i Oslo den 14 april 2005 ingångna avtalet mellan Republiken Finlands regering och Konungariket Norges regering om upprätthållande av varu- och tjänsteutbytet i krigs- och krissituationer.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i avtalet mellan Finland och Norge om upprätthållande av varu- och tjänsteutbytet i krigs- och krissituationer

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Oslo den 14 april 2005 ingångna avtalet mellan Republiken Finlands regering och Konungariket Norges regering om upprätthållande av varu- och tjänsteutbytet i krigs- och krissituationer gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §
Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag kan utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §
Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 21 april 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister Paula Lehtomäki

AVTAL

mellan Konungariket Norges regering och Republiken Finlands regering om upprätthållande av varu- och tjänsteutbytet i krigs- och krissituationer

Inledning

Konungariket Norges regering och Republiken Finlands regering (härefter kallad "parter"),

SOM ERKÄNNER att varje verksamhet som inleds efter detta avtal, må vara förenlig med Finlands medlemskap i Europeiska unionen (EU), med Norges medlemskap i Atlants-havspakt-organisationen (NATO) och med Finlands och Norges medlemskap i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och Internationella energibyran (IEA), samt med de förpliktelser som följer av sådant medlemskap,

HAR BLIVIT ENIGA OM FÖLJANDE:

Artikel 1

Avtalets syfte

Detta avtal har som syfte att säkerställa att varu- och tjänsteutbytet mellan de två länderna förlöper så normalt som möjligt i situationer där allvarliga inre oroligheter hotar den offentliga ordningen, i krigstid eller vid allvarlig internationell spänning som innebär en fara för krig. Med sådana situationer avses i detta avtal de situationer som omfattas av artikel 123 c i EES-avtalet.

AVTALE

mellom Kongeriket Norges regjering og Republikken Finlands regjering om opprettholdelse av vare- og tjenestebyttet i krigs- og krisesituasjoner

Innledning

Kongeriket Norges regjering og Republikken Finlands regjering (heretter kalt "partene"),

SOM ERKJENNER at enhver virksomhet som igangsettes etter denne avtale, må være forenlig med Finlands medlemskap i Den europeiske union (EU), med Norges medlemskap i Atlanterhavspakt-organisasjonen (NATO) og med Finlands og Norges medlemskap i Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS) og Det internasjonale energibyran (IEA), samt med de forpliktelser som følger av slikt medlemskap,

ER BLITT ENIGE OM FØLGENDE:

Artikkel 1

Avtalens formål

Denne avtale har som formål å sikre at vare- og tjenestebyttet mellom de to land forløper mest mulig normalt i situasjoner der alvorlig indre uro truer den offentlige orden, i krigstid eller ved alvorlig internasjonal spenning som innebærer en fare for krig. Med slike situasjoner menes i denne avtale de situasjoner som omfattes av EØS-avtalens artikkel 123 bokstav c).

Artikel 2

Upprätthållande av varu- och tjänstebyttet

Om det skulle uppstå en situation som avses i artikel 1, förpliktar parterna sig till att avstå från att verkställa restriktioner med stöd av artikel 123 c i EES-avtalet, när sådana restriktioner skulle hindra handeln mellan parterna.

Artikkel 2

Opprettholdelse av vare- og tjenestebyttet

Dersom det skulle oppstå en situasjon som nevnt i artikkel 1, forplikter partene seg til å avstå fra å iverksette restriksjoner i henhold til EØS-avtalens artikkel 123 bokstav c) når slike restriksjoner vil hindre handelen mellom partene.

Artikel 3

Sektoravtal och gemensamma beredskapsåtgärder

Om spesiella grunder kræver det, kan parterna avtale om gemensamma beredskapsåtgärder, leveransförpliktelser för särskilda varor och tjänster inberäknade. Dessa avtal skall baseras på ömsesidighet och balans i omfattningen av förpliktelser. Avtalen skall tas in som protokoll till detta avtal. Vid nationellt beredskapsåläggande skall det tas hänsyn till de förpliktelser parterna har åtagit sig med stöd av detta avtal.

Artikkel 3

Sektoravtaler og felles beredskapstiltak

Dersom særlige grunner tilsier det, kan partene avtale felles beredskapstiltak, herunder leveranseforpliktelser for særskilte varer og tjenester. Slike avtaler skal baseres på gjensidighet og balanse i omfanget av forpliktelser. Avtalene skal tas inn som protokoller til denne avtale. Ved nasjonal beredskapsplanlegging skal det tas hensyn til de forpliktelser partene har påtatt seg i henhold til disse avtalene.

Artikel 4

Undantag

Om bestämda beredskapsåtgärder på grund av tvingande säkerhetspolitisk hänsyn eller vårdbehov kræver det, kan en part efter att haft konsulterat den andra parten utföra handelsrestriktioner på enkeltprodukter. De här åtgärderna skall vara tillfälliga, skall i minsta möjliga grad hindra handeln och skall upphävas så snart som möjlig.

Artikkel 4

Unntak

Dersom bestemte beredskapstiltak grunnet tvingende sikkerhetspolitiske hensyn eller forsyningsmessige behov krever det, kan en part etter å ha rådspurt den annen part iverksette handelsrestriksjoner på enkeltprodukter. Slike tiltak skal være midlertidige, skal i minst mulig grad hindre handelen og skal oppheves så snart som mulig.

Artikel 5

Övervakningskommitté

En kommitté sammansatt av representanter för båda parterna skall övervaka genomförandet av detta avtal och växla upplysningar av betydelse för avtalet.

Kommittén skall sammankomma efter be-

Artikkel 5

Overvåkingskomité

En komité sammensatt av representanter for begge partene skal overvåke gjennomføringen av denne avtale og utveksle opplysninger av betydning for avtalen.

Komiteén skal komme sammen etter be-

hov när en av parterna kräver det, men minst en gång per år, turvis i Norge och Finland.

Artikel 6

Ändringar

Parterna kan genom gemensam överenskommelse ändra huvuddel i detta avtal, ingå protokoll i motsvar med artikel 3 eller ändra dessa protokoll. Sådant avtal skall föreslås parter till godkännande och skall träda i kraft 30 dagar efter den dagen den andra parten har mottagit den sista underrättelsen om godkännande, om inget annat är fastställt angående avtal.

Om

- a) NATO utvecklar sina samarbetsförpliktelser med hänsyn till krissituationer, eller
- b) EU upprättar nya samarbetsordningar för hantering av krissituationer, och detta kan vara i strid med förpliktelser som ingåtts efter detta avtal, skall parterna sammankomma så snabbt som möjligt för att förhandla om avtalet må ändras.

Artikel 7

Tvistlösning

Varje oenighet mellan parter om tolkningen eller användning av enskilda bestämmelser i detta avtal eller protokoll till avtalet skall lösas vid konsultationer med övervakningskommittén nedsatt i samsvar med artikel 5, och skall inte hänvisas till andra nationella eller internationella tvistlösningsorgan. Konsultationer skall äga rum senast 3 (tre) månader efter att en av parterna har begärt det.

Artikel 8

Ikraftträdande

Detta avtal skall godkännas av båda parter. Avtalet träder i kraft 30 dagar efter den

hov när en av partene krever det, men minst en gang per år, vekselvis i Norge og Finland.

Artikkel 6

Endringer

Partene kan ved felles overenskomst endre denne avtales hoveddel, inngå protokoller i samsvar med artikkel 3 eller endre disse protokollene. Slike overenskomster skal forelegges partene til godkjenning og skal tre i kraft 30 dager etter den dag den annen part har mottatt den siste underretning om godkjenning, med mindre annet er fastsatt i vedkommende overenskomst.

Dersom

- a) NATO utbygger sine samarbeidsforpliktelser med hensyn til krisesituasjoner, eller
- b) EU oppretter nye samarbeidsordninger for håndtering av krisesituasjoner, og dette kan være i strid med forpliktelser inngått etter denne avtale, skal partene komme sammen så raskt som mulig for å drøfte om avtalen må endres.

Artikkel 7

Tvisteløsning

Enhver uenighet mellom partene om tolkningen eller anvendelsen av enkeltbestemmelser i denne avtale eller avtalens protokoller skal løses ved konsultasjoner i overvåkingskomiteen nedsatt i samsvar med artikkel 5, og skal ikke henvises til andre nasjonale eller internasjonale tvisteløsningsorganer. Konsultasjonene skal finne sted senest 3 (tre) måneder etter at en av partene har anmodet om det.

Artikkel 8

Ikrafttredelse

Denne avtale skal godkjennes av begge parter. Avtalen trer i kraft 30 dager etter den

dag den andra parten har mottagit den sista underrättelsen om godkännande.

dag den annen part har mottatt den siste underretning om godkjenning.

Artikel 9

Artikkel 9

Uppsägning

Oppsigelse

Detta avtal gäller i 10 (tio) år räknat från ikraftträdelsedatumet. Om avtalet inte sägas upp av en av parterna senast 2 (två) år före utgången av tioårsperioden, skall det fortsätta att gälla för ytterligare tio år. Avtalet kan när som helst sägas upp av en part med två års varsel. Vid enighet mellan parterna kan avtalet sägas upp med ögonblicklig verkningskraft. Uppsägning skall ske skriftligt och genom diplomatiska kanaler.

Som bekräftelse på detta har de undertecknade, som gett behörig fullmakt till det, undertecknat detta avtal.

Utarbetat i den 2005 i två (2) exemplar på norska och finska, med samma giltighet för båda texter.

Denne avtale gjelder i 10 (ti) år regnet fra ikrafttredelsesdatoen. Dersom avtalen ikke sies opp av en av partene senest 2 (to) år før utgangen av tiårsperioden, skal den fortsette å gjelde for ytterligere ti år. Avtalen kan til enhver tid sies opp av en part med to års varsel. Ved enighet mellom partene kan avtalen sies opp med øyeblikkelig virkning. Oppsigelsen skal skje skriftlig og gjennom diplomatiske kanaler.

Som bekreftelse på dette har de undertegnede, som er gitt behørig fullmakt til det, undertegnet denne avtale.

Utferdiget i den 2005 i to (2) eksemplarer på norsk og finsk, med samme gyldighet for begge tekster.

För Konungariket Norges regering

For Kongeriket Norges regjering

För Republiken Finlands regering

For Republikken Finlands regjering